

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Předmět: **Seminář zeměpisu (SZE)**
 Náplň: **Geopolitické změny na mapě ve 20. století**
 Třída: **3.ročník a septima**
 Počet hodin: 2 hodiny týdně
 Pomůcky: **ACTIV Board**

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
Politická mapa 20. století	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí termín politická mapa • Porovná mezi sebou politické mapy v průběhu 20. století a verbalizuje na nich změny • Zakreslí podle vodícího textu hlavní územní změny do 20. století 		internet sheppardsoftware.com ročníková práce – rozbor vybrané osobnosti z politického, ekonomického či společenského života PPT-prezentace
I. světová válka	<ul style="list-style-type: none"> • Podle osnovy stručně charakterizuje průběh války • Zdůrazní její důsledky a dopady na další politický vývoj ve světě • Sestaví časovou přímku průběhu důležitých válečných událostí, které měly vliv na změnu politické mapy Evropy • Vysvětlí význam a důležitost účasti USA a porovná to s II. světovou válkou • Popíše politickou mapu po I. světové válce • Napíše referát o významu legií a 	sarajevský atentát Černá ruka Gavrillo Princip státy Dohody Centrální mocnosti Trojspolek jižní fronta západní fronta východní fronta bitva u Zborova bitva na řece Sommě bitva u Verdunu zákopová válka VŘSR	dokumentární film PPT-prezentace

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	jejich důležitosti při vzniku ČSR	legie	
První republika, Výmarská republika a SSSR	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí přínos členů Mafie do politiky První republiky • Do slepé mapy nakreslí geopolitické uspořádání států střední a východní Evropy • Na konkrétních případech dokumentuje postoj Prahy a Vídně k politickým událostem • Roztřídí pojmy podle příslušnosti k nově vzniklým státům na politické mapě Evropy 	T. G. Masaryk Edvard Beneš Milan Rastislav Štefánik Mafie Výmarská republika Sovětský svaz	PPT - prezentace www.youtube.com
30. léta v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy • Vytipuje příčiny II. světové války • Porovná politické mapy po první a druhé světové válce a zdůrazní hlavní územní a ideologické změny • Vysvětlí a uvede na příkladech z minulosti i současnosti hlavní znaky totalitních systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní režimy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět 	fašismus komunismus nacismus pacifismus KSSS NSDAP totalitní režim vůdcovský princip hospodářská krize Adolf Hitler Benito Mussolini Josif Vissarionovič Stalin	Můj jeden den s byrokracií

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Podle mapy popíše rozšíření totalitních režimů v Evropě a nastíní jejich mezinárodní agresi • Vyhledá na internetu příklady minulých a současných diktátorů a interpretuje možné paralely • Charakterizuje příčiny hospodářské krize a srovná ji se současností • Vytváří k tomuto tématu Vennův diagram • Porovnává výstupy totalitních vůdců a vytváří jejich profily 		
II. světová válka	<ul style="list-style-type: none"> • Determinuje příčiny II. světové války • Zakresluje do mapky průběhy front a události během války, které ovlivnily změnu na politické mapě světa • Popisuje změny na politické mapě světa během druhé světové války • Vytvoří prezentaci na vybranou událost druhé světové války • Nakreslí a popíše hlavní migrační přesuny židovského a romského obyvatelstva 	Mnichovská dohoda Protektorát Čechy a Morava pakt Ribbentrop-Molotov anšlus Rakouska politika appeasementu Mandžusko Sudety japonská agrese holokaust	tematické mapy dokumentární filmy

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
Studená válka	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního rozdělení světa • Prokáže základní orientaci v problémech a terminologii tehdejšího světa • Na konkrétních příkladech ukazuje soupeření světových velmocí • Do slepé mapy zakreslí územní i ideologický expanzivní charakter politiky SSSR • Ve dvojici připraví ideologicky zaměřené komentáře k nějakému tématu 	studená válka Trumanova doktrína Marshallův plán UNRRA program Manhattan Železná opona Východní blok NATO Varšavská smlouva RVHP EHS	Nahrávka videa Studenti jsou natáčeni – komentátorský výstup mediální výchova
Korejská válka	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy k tematickému celku • Hledá z textu příčiny Korejské války • Graficky znázorní průběhy bojů na Korejském poloostrově • Klade důraz na důsledky války pro celý makroregion a vývoj ve „studené válce“ • V médiích nalezne texty dokumentující současnou politickou stabilitu na Korejském poloostrově 	Li Syn-man Kim Ir-sen KLDK Jižní Korea Douglas Mac Artur Dwight Eisenhower ANZUS Manilská smlouva	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
Rusko versus SSSR	<ul style="list-style-type: none"> • Na časové ose srovná události carského Ruska a Sovětského svazu • Přiřazuje k osobnostem jejich jména a činy • Na základě shlédnutí dokumentárního filmu vede diskusi na téma “Jak se měnilo postavení Ruska a SSSR v dějinách 20. století“ • Analyzuje text a hledá v něm odpovědi na otázky z pracovního listu • Vyhledá dobové texty a komentuje vztah SSSR a současného Ruska k Československu resp. k České republice 	<p>Romanovci Bolševici Menševici VŘSR perestrojka glasnost Rudá armáda Vladimír Iljič Lenin Josif Vissarionovič Stalin Nikita Chruščov Leonid I. Brežněv Michail Gorbačov Boris Jelcin Vladimír Putin</p>	<p>dokumentární film pracovní list</p>
Vietnamská válka	<ul style="list-style-type: none"> • Vyčte z mapy kolonizátorské velmoci regionu • Charakterizuje zájmy USA v této oblasti • Rozdělí pojmy do tematických skupin • Vypracuje referát • Hledá společné a rozdílné znaky s válkou v Koreji • Hodnotí důsledky tohoto 	<p>Indočína Kočínčina Ženevská konference Vietcong ofenzíva Tet pacifismus Ho Či-min politická tripartita Pařížská smlouva Hanoi a Saigon Vietminh</p>	<p>Tematický film Referát: Zbraně Vietnamské války www.youtube.cz</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>konfliktu a srovnává je s důsledky Korejské války</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje nad filmem a typizuje charaktery postav – vojáků i obětí 		
Dekolonizace	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslí do slepé mapy rozložení koloniálních velmocí v době kolonialismu • Doplnuje do slepé mapy současné rozložení politické mapy Asie a Afriky • Napíše profil afrického vůdce • Srovnává příčiny dekolonizačního procesu na obou kontinentech • Hledá rozdíly v průběhu dekolonizačních procesů a analyzuje možné příčiny • Diskutuje nad filmem • Lokalizuje na časovou osu události spojené s kolonizačním i dekolonizačním procesem v Asii a Africe • Jmenuje příklady problémů či pozitiv spojených s kolonizací i dekolonizací 	<p>dekolonizace kolonizátoři Asie kolonizátoři Afriky Velká Británie Indonésie Indočína JZ Asie Srí Lanka Ňasko Severní a Jižní Rhodesie Východní Timor nacionalismus konference v Akře Biafra</p>	Tematický film
Karibská krize	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí příčiny krize 	Fidel Castro J. F. Kennedy	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí význam této události v rámci Studené války • Odhadne důležitost konfliktu pro všechny zúčastněné státníky • Popíše vztah USA před a po Kubánské krizi vůči tomuto ostrovnímu státu 	<p>Plán Zapata Nikita Chruščov jaderná válka</p>	
50. a 60. léta ve střední Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří prezentaci a poster na revoluční rok ve střední Evropě • Svou práci obhajuje před ostatními studenty semináře • Kriticky smýšlí o práci ostatních a sám přijímá kritiku • Přiřazuje fakta k jednotlivým státům • Hledá společné a rozdílné znaky všech tří událostí 	<p>revoluční rok v Polsku Solidarita Lech Walesa Wladyslaw Gomulka revoluční rok v Maďarsku Imre Nagy Varšavská smlouva revoluční rok v Československu Pražské jaro normalizace Leonid I. Brežněv srpen 1968 Jan Palach Alexander Dubček</p>	<p>Poster Prezentace www.youtube.cz</p>
Německá otázka	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy • Datuje významné události v dějinách Německa • Zhodnotí význam politických osobností Německa za celé 20. století • Nakreslí linii NSR a NDR mezi 	<p>okupační zóny Bizonie Trizonie NDR NSR SRN první Berlínská krize</p>	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>jednotlivými spolkovými republikami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje o významu jednotlivých politických celků z globálního hlediska • Vyhledá podobné rozdělení států z ideologického hlediska ve světě • Vyhledá a před třídou přečte příběhy lidí „Za Železnou oponou“ 	<p>druhá Berlínská krize sjednocení Německa Konrád Adenauer Walter Ulbricht letecký most Západní Berlín Výmarská republika Železná opona</p>	
Izraelsko-arabský konflikt	<ul style="list-style-type: none"> • Datuje všechny konflikty mezi Izraelem a Arabskými státy • Diskutuje o možnosti vzniku Palestinského státu • Ve dvojici řeší důsledky nového geopolitického uspořádání pro region • Zanalyzuje poslední vývoj v regionu v širších politických vazbách • Na základě jedné zprávy rozebírá účelnost její prezentace médií • V literatuře hledá příčiny napětí mezi oběma národy a náboženstvími • Dokládá podobné nábožensko-národnostní problémy ve světě 	<p>Izrael Palestina Sices-Picotova dohoda Suezská krize Jomkipurská válka 6-denní válka ropná krize OPEC Golanské výšiny Západní břeh Jordánu OOP Jásir Arafat Bílá kniha o Palestině</p>	<p>dokumentární film www.youtube.cz článek v novinách – rozbor ze strany proizraelské a proarabské</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě současných dostupných informací spekuluje o dalším možném vývoji v regionu 		
Rozpad komunistického bloku	<ul style="list-style-type: none"> • Předkládá možné příčiny zhroucení komunistického bloku • Analyzuje smlouvu z Reykjavíku a komentuje výhody a nevýhody této smlouvy pro obě velmoci • Vybere si jednu zemi Východního bloku a písemně vypracuje „scénář“ vývoje revolučních událostí a pádu komunistického režimu • Svou práci prezentuje před seminářem a odpovídá na dotazy s tímto tématem spojené • Doplnuje tabulku a třídí pojmy podle příslušnosti k jednotlivým zemím komunistického bloku 	Ronald Reagan Michail Gorbačov konference v Reykjavíku smlouvy SALT a SAT	dokumentární film www.youtube.cz
90. léta ve světě	<ul style="list-style-type: none"> • V chronologické ose poskládá události devadesátých let • Předkládá základní informace • Na slepé mapě světa lokalitě státy zaniklé i nově vzniknuvší • Doplnuje tabulku a třídí pojmy 	postbipolární svět destrukce komunistického bloku zánik SSSR rozpad ČSFR Jugoslávská válka Perský záliv konflikt v Afghánistánu	pracovní list

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
		válka v Iráku	
Geopolitické události současnosti	<ul style="list-style-type: none"> •Glosuje současné politické trendy a události •Svými názory deklaruje postoj k aktuálním událostem •Orientuje se v denním tisku a odděluje důležité věci od nedůležitých		